

FLANDRA

KATOLIKO

MAANDSCHRIFT VAN HET
KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND

Steeds

goede foto's!

Met de Gevaert Panchromosa film, 't brochuurtje "Foto-grafeeren bij kunstlicht" en de Gevaert Belichtingstabel voor Kunstlichtfoto's is U zeker 's avonds thuis goede opnamen te maken.

Deze twee Gevaert uitgaven zijn gratis in den fotohandel verkrijgbaar.

FUKE-leden uit het Antwerpsche !

Voor uw _____

Heeren- & Kinderkleeding

GEMAAKT EN NAAR MAAT

is het beste adres :

J. PAESMANS

IN 'T DUIFKEN

Koepoortstraat 64, Antwerpen. - Tel. 217.51

5 % AAN ONZE LEDEN !!

LIKEURSTOKERIJ

DE RAAF

■ ALLE SPECIALITEITEN ■

ALLE GEKENDE WIJNEN

J. VANDEUN-JESPERS

TURNHOUSCHE BAAN, 277

BORGERHOUT (ANTW.)

FLANDRA KATOLIKO

Maandblad van het
Katholiek Vlaamsch
Esperanto-Verbond

K. V. E. V.

Monata Organo de
la Flandra Unuiĝo
Katolika Esperantista

F. U. K. E.

Redakcio: Patro C. v. Hoogstraten, O. Praem., Abatejo Grimbergen. (B)

Interŝanĝ-adreso: F. U. K. E., Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout.

Abonoprez: 15 fr. Kun membreco FUKE kaj IKUE 20 fr. Abonoprez por eksterlando 20 fr. P-konto 412.354 K.V.E.V. Aalst

Premie voor het aanwerven van nieuwe Leden !

Om een van de eerstkomende Internationale Katholieke Esperanto-Kongressen met succes in ons land te kunnen organiseren, zetten wij onze leden aan tot een intense propaganda ; vóór het IKUE-kongres in België willen we ons verbond versterken en ons blad nog degelijker maken.

Als aanmoediging voor onze propagandisten, hebben wij op onze vergadering te Hasselt besloten, dat al wie vanaf heden tot 1 Januari 1939 minstens vijf nieuwe leden aanbrengt en dus per nieuw lid 20 fr. stort

op postrekening n° 412.354 van KVEV Aalst, een aankoopbon van 2 fr. per nieuw lid zal ontvangen, geldig voor aankopen in ons Verkoopinstituut. Bij overschrijving gelieve men aan te geven: aangeworven door . . . . De afgifte der aankoopbons zal geschieden in de eerste week van Januari 1939, doch de betalingen mogen afzonderlijk en liefst aanstonds gedaan worden. Wie de meeste leden aanbrengt tijdens bedoelde periode, ontvangt bovendien nog een extra-premie.

Vooruit en veel succes !

EEN VLAG VOOR K.V.E.V.

In 1939 zal ons Verbond 5 jaar bestaan, en of we op die vijf jaar flinke vooruitgang hebben mogen boeken, hoeft geen betoog. Eén zaak echter ontbreekt ons nog om als waardige Vlaamsche maatschappij in het gelid te treden : een Verbondsvlag !

Een vlag die ten dienste staat van onze groepen en wappert waar Katholieke Esperantisten samenkomen, een vlag met groene ster en wit-geel kruis, een vlag vol hoop en zegen, eenvoudig en bescheiden doch ONZE vlag. Alle leden zullen er aan houden hun penning te storten, hoe gering ook, zelfs onder vorm van postzegels, op postrekening van KVEV.

Alle giften zullen, desnoods onder deknaam, in F. K. vermeld worden.

FLAGO POR F.U.K.E.

Flago estas simbolo, ĝi reprezentas la Unuiĝon kaj ankaŭ FUKE pro ĝia disvastiĝo kaj kresko bezonas ĝin. Ni tion priparolis en nia kunveno en Hasselt kaj decidis malfermi subtenan rubrikon por tio en nia organo. Tial ke ĝi estos la flago de NIA Unuiĝo, decas ke ni ĉiuj alportu nian parton. Ni akceptas danke eĉ la plej malgrandajn mondonacojn, ankaŭ per poŝtmarkoj aŭ internaciaj respondkuponoj.

La monon oni ĝiru al poŝtĉekkonto no 412.354 de KVEV en Aalst, Erembodegemstraat 29.

Oni ne forgesu mencii : « Por nia flago ». Ni mencios ĉiujn donacojn en Flandra Katoliko, laŭdezire pseŭdonime.

FLANDRA UNUIĜO

DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ F. U. K. E.

Kath. Vlaamsch Esperanto Verbond K. V. E. V.

Voorzitter : Lic. Leo Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst. Ondervoorzitter : Dr Marcel Naster, Naamsche straat 113, Leuven. Proost : E. H. A. Beckers, Professor, Normalschool, Mechelen a. Maas. Secretaris : J. Van Deun, Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout. Kassier : K. V. E. V. Aalst, P-konto 412.354.

PROVINCAJ KAJ LOKAJ DELEGITOJ :

Antwerpen

ANTWERPEN	E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, P-konto 4145.89
BORNEM	A. De Ridder, Boschkant, 1
EDEGEM	R. Torfs, Verbindingstraat, 9
EKEREN	J. Van Gulck, Zuster Nathalielaan, 7
GEEL	M. Gordon, kleermaker, Statiestraat, 3
HOBOKEN	J. De Groot, onderwijzer, Caronstraat, 31
MERKSEM	H. Versavel, Bredabaan, 785
MOL	F-ino M. Bergmans, Markt, 19
Ste MARIABURG	Joz. Cammaert, Van de Weygaardlei, 12, P-konto 4274.93
WILRIJK	D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14

Brabant

GRIMBERGEN	E. H. Canisius van Hoogstraten, o. praem., abdij
LEUVEN	Petro De Fraye, Kapucienenvoer, 75, P-konto 4427.19

Limburg

BREE	H. Beelen, professor, College
HASSELT	A. Tournel, Guido Gezellestraat, 5
St TRUIDEN	Jean Put, Kasteel van Duras

Oost-Vlaanderen

GEERAARDSBERGEN	C. Bernaert, Pelgrimstraat, 1
GENT	M. De Valck, Meulestedesteenweg, 487

West-Vlaanderen

BLANKENBERGE	Fr. De Zutter, Wetstraat, 101
BRUGGE	F. Roose, G. Gezellelaan, 15
KORTRIJK	P. Mattelaer, apotheker, Voorstraat, 40
LEDEGEM	F-ino Quagebeur, Statiestraat, 39
LICHTERVELDE	Kam. Ferijn, Wetstaat, 47
OOSTENDE	Maurice Hessens, Blauw Kasteelstraat, 86
ROESELARE	H. Braekevelt, Statiedreef, 177

Internacia Katolika Informejo.

Enkele weken geleden ontvingen we weer bericht van een nieuwe bekeering: een dame uit Hongarije. Het merkwaardige ervan is, dat zij een der eerste informepetintoj was. In ons adresaro heeft zij no 15, terwijl we vandaag no 809 ingeboekt hebben. Zij schrijft dat ze met behulp van onze inlichtingen en van ons tijdschrift «Vojo Vero Vivo» ten laatste de waarheid gevonden heeft en op 2de Pinksterdag l.l. gedoopt is. Wel een bewijs dat een andersdenkende soms jaren noodig heeft om tot bekeering te komen, ook dat ons tijdschriftje voor die zoekers een goede hulp is. O. L. H. blijft ons werk zegenen. Blijft gij ons helpen, ook en vooral door uw gebed, want we zien al langer hoe meer in, dat gebed het allernoodzakelijkste is.

Fr. M. Monulfus; I. K. I.-Sekretaris.

Wie I. K. I. steunt, steunt het missiewerk van de Katholieke Esperantisten. Vertegenwoordiger van I. K. I. voor België is: E. H. Van der Pluym, onderpastoor, te Wandre, postrekening no 615.97.

XXXa Universala Kongreso en Londono.

La Universala Kongreso kiu okazis en Londono estis laŭdire vere sukceso. Partoprenis 1600 personoj el 30 landoj. Inter tiuj estis pli ol 100 blinduloj.

En la malferma kunsido reprezentantoj de diversaj registaroj salutis la kongreson. Unue Lia Ekscelenco la Ambasadoro de Svisujo, S-ro Paravicini, kiu invitis la kongresanojn kaj ĉiujn Esperantistojn al la 31a Universala Kongreso, kiu okazos la sekvontan jaron en Bern. En nomo de la brazila registaro salutis S-ro Caio Mello de Franco; en nomo de la franca Ministerio de E-

dukado. Universitata Profesoro Fréchet, dum S-ro Ceuteaux parolis en nomo de la franca ministro de P. T. T. kaj Radio; en nomo de la belga ministerio de Instruado: F-ino Jemmen; en nomo de la hispana Ministerio de Popola Edukado; S-ro Isauro Alvarez; por la litova Ministerio de Agrikulturo: S-ro L. Alseika; por la nederlanda Ministerio de Instruado: S-ro Isbrücker kaj por la norvega Registraro: S-ro Sletterød. En la unua laborkunsido diversaj personoj salutis kiuj ne ĉeestis la malferman kunvenon. Inter ili estis S-ro J. Geryk, kiu parolis en nomo de la Prezidanto de la ĉeĥoslovakia Republika.

Okazis speciala kunveno por la katolikoj, pri kiu ni esperas povi informi en sekvonta numero de Flandra Katoliko.

Esperanto en la plej grava Elektroteknika Vortaro.

Okaze de la lasta jarkunveno de I. E. C. (Internacia Elektroteknika Komisiono) en Torquay (Anglujo) pretiĝis la nova elektroteknika vortaro internacia, kiu rezultis el internacia kunlaborado dum pli ol 30 jaroj. La vortaro estas grandformata kaj ampleksa; ĝia enhavo ne estas ordigita laŭ la alfabeto sed laŭ parenceco de la fakterminoj. La fakterminoj estas en lingvoj franca, angla, germana, itala, hispana kaj Esperanto. La klarigoj de la terminoj estas en lingvoj franca kaj angla. Tiu vortaro estas ĝis nun la plej grava internacia elektroteknika terminaro.

Rimarkinde estas ke nuntempe Esperanto jam plurfoje plivaloras ol nia nederlanda lingvo.

Evangelio de komuna lingvo.

Sub la titolo «Evangelio de komuna lingvo — Federalaj membroj aliĝas», aperis en la aŭstralia ĵurnalo «Advertiser» la sekvanta artikolo:

«Membroj de ĉiuj federalaj politikaj partioj subskribis la konsenton, prediki la evangelion de komuna lingvo al ĉiuj siaj elektintoj. Ili decidis ĉi tion hodiaŭ vespere, kiam la antaŭa ĉefministro de la laborula registaro, S-ro Scullin, prezidis la inaŭguran Lunvenon de la «Fellowship of Internatio-

nal Understanding» (inovado por internacia interkompreno) fondita de senatano Abbott.

La membroj ankaŭ konsentis pliprogresigi internacian pacon kaj subteni ĉiujn klopodojn, kiuj kondukas al tiu celo.

Senatano Abbott diris, ke li ne subtenas speciale la akcepton de Esperanto, aŭ de ia alia lingvo; sed ke tio estas afero, kiu devos esti decidata de internacia konvencio pri mondpaĉo. Oni esprimis la opinion, ke politikaj branĉoj tra la mondo eventuale agos por enkonduki la komunan lingvon en ĉiujn lernejojn kiel devigan temon».

El «Heroldo».

Senatano Abbott jam longe agadas por enkonduko de internacia lingvo kaj estas jam bone konata de la aŭstraliaj Esperantistoj. Ekzemplaj Aŭstralianoj, ni nur malaprobas ke ili misuzas la nomon «evangelio». (N. d. l. R.)

Esperanto op de internationale kongressen.

Op het internationaal kongres van verlosskundigen dat in Mei te Amsterdam plaats had en waarop 34 landen vertegenwoordigd waren, hield Prof. van der Hoeven de begrotingsrede in het Fransch. Aan het slot hiervan begroette hij achtereenvolgens in het Fransch, Duitsch, Engelsch en Esperanto, de verschillende vertegenwoordigers van buitenlandsche regeeringen en wetenschappelijke vereenigingen. Esperanto ontving aldus de vierde plaats ten overstaan van 34 nationaliteiten.

In Mexico werd een kongres gehouden van Plasmogenie waarop ook buitenlanders waren uitgenoodigd. De Amerikaanse Prof. Mac Quown en de Esthlander Tobi hielden hun redevoeringen in Esperanto, die dan werden vertaald in de landstaal.

De roman "Tomas Nipesnadi".

«Tomas Nipesnadi» de roman van de Estlandsche schrijver August Gailot werd in het Esperanto vertaald en van het Esperanto in het Kroatisch, Zweedsch en Engelsch.

Dank aan Esperanto worden de letterkundige werken van kleine naties wereldbekend.

MARGARETE SAXL †

Meze de sia sukceso, dum la Universala Kongreso en Londono, subite mortis la plej talenta kaj plej sukcesplena Esperanto-instruistino, Fraŭlino Saxl, kiu multe kontribuis por la sukceso de la kongreso. Oni pensu pri la kursoj ĉe Selfridge kaj Lyon's.

Jaŭdon dum la matenmanĝo ŝi eksvenis kaj kviete foriris, ne plu akirinte la konscion.

Londono 8 Aŭg. la Esperantistoj kiuj ankoraŭ estis en Londono, akompanis ŝin al la parka tombejo de nordokcidenta Londono. Ŝia animo ripozu en paco!

Een pastoor te Romans spoorde zijn geloovigen vanaf de preekstoel aan Esperanto te leeren en te verspreiden.

Op het 35ste Fransch nationaal Esperantokongres dat dit jaar te Romans gehouden werd, hield de bekende Chineesche Franciscaan Patro Kao de Esperantopreek, met als onderwerp de kristelijke leer: Bemint elkanter. De pastoor van de kerk waar die preek moest plaats hebben stond kort tevoren nog geheel vijandig tegenover het idee zelf van een internationale taal, dat hij zelfs als onverenigbaar beschouwde met onze godsdienst.

Dank echter aan één van zijn parochianen, een goede Esperantist, kwam hij in kennis met Dr. Pater Kao, die hij gastvrij ontving en door wie hij tenslotte tot Esperanto «bekeerd» werd.

In de H. Mis preekte de pastoor, zoals gewoonlijk, over het Pinksterfeest, waarna hij aankondigde dat ter gelegenheid van het Esperantokongres, pater Kao een preek zou houden in Esperanto, de internationale taal die gemaakt is voor de Kristelijke vereeniging van de volken. Hij voegde eraan toe dat hijzelf tot dan toe geen Esperanto leerde, maar dat hij het toch beloofde te doen en maande zijn geloovigen aan het naar hun best vermogen te leeren en te verspreiden.

Miaj Impresoj.

Antaŭ ĉio mi volus prezenti min al la estimataj samideanoj, kiel juna Esperantisto, kiu unufoje volas preni voĉon en nia fak-

organo. Antaŭ du jaroj ankoraŭ mi estis laiko en la Esperantomovado kaj sciis nenion pri Esperanto. Ĝis... hazarde mi ekvidis Esperanto-vortaron, kaj...

Sed mi devas menci, kiel okazis ĉi tio. Iun tagon mi, kiel policisto, devis viziti serve iun suspektitan komuniston, kie mi trovis la vortaron. Leginte kelke da paĝoj, mi ekinteresiĝis pri ĉi tiu lingvo, kaj post nelonge mi jam havis propran vortaron. Mi komencis lerni sen helpo de iu instruisto, ĉu tie, kie mi servis, estis nur unu Esperantisto, nome: tiu komunisto. Komprenoble, ke mi, kiel policisto, ne povis profiti de lia helpo. Pro tio mi fariĝis memlernanto!

Iom post iom mi progresis en la lernado kaj poste mi tute infektiĝis de la « internacia verda malsano »... Antaŭ miaj okuloj mi vidis larĝegajn horizontojn de la grandegaj profitoj, kiujn povas doni la Esperanta lingvo. Malgraŭ ke mi havis nenion kontakton kun la tutmonda Esperantistaro, mi jam komprenis, ke Esperanto estas la plej genia interkomprenilo de la homoj en la tuta mondo. Kaj mi ankoraŭ ne povis kompreni, kial ĝi ne estas instruata en la lernejoj. Kial oni devas lerni francan, germanan aŭ anglan lingvojn, kiuj estas ege malfacilaj, se oni povas pli facile anstataŭi tion per Esperanto?

Mi ne sciis tion tiam, antaŭ du jaroj, sed ..... nun mi iomete scias. Mi eksciis ĉi tion kaj dekovris fonton de abomeno, kiun sentas malsaĝaj kontraŭuloj de Esperanto: « Esperanton kreis Zamenhof, kiu estis judo!..... »

« Insigno de Esperanto estas kvinpinta stelo, liun havas bolŝevikoj!... »

Jen estas riproĉoj de niaj kontraŭuloj!

Mi respondis al ili tiamaniere: « Sinjoro, ĉu vi estas katoliko? Kial? Ja Jezuo Kristo ankaŭ devenis de judoj. Ĉu vi pro tio malkredas ke Jezuo Kristo ne estis vera Dia Filo? »

VOOR ONZE VLAG.

Eerste Lijst.

L. C. en A.	30.— fr.
J. V. D. en A.	20.— fr.
A. B. en M.	20.— fr.
N. M. en L.	20.— fr.
E. & H. P. en A.	25.— fr.

Koncerne la duan riproĉon, mi opinias ke laŭ via opinio ĉiuj niaj oficiroj devas esti « bolŝevikoj », ĉar ĉiu el ili portas kvinpintajn stelojn sur la epoletoj ».

Mia kontraŭulo nenion respondis sed foriris. La diskuto estis finita.

Sed mi ne malĝojis. Nelonge poste, mi komencis korespondadon kun kvin policistoj el Nederlando. La korespondado konvinkis min, ke Esperanto vivas kaj per longaj paŝoj kuraĝe iras tra la mondo. En Nederlando ekzistas eĉ Polica Esperantouniĝo kaj ĝi eldonas propran polican Esperanto-revulon: « Monata Polica Bulteno ». Krom tio ĉiujare la policianoj aranĝas specialajn Esperanto-kursojn, parolajn kaj perleterajn. Kiel oni informis min, post nelonge verŝajne estos reorganizata la « Internacia Polica Esperanto-Uniĝo », pri kio klopodas nederlandaj policistaj Esperantistoj.

Estas do nova espero ke anaro de Esperanto pligrandigos sian rondon por venke marŝadi tra la mondo.

Bedaŭrinde nur ke Polujo, kiu estas la hילו de Esperanto, dormas ankoraŭ.....

El « Pola Esperantisto ».

Jan Daszkiewicz, policano, ul Dąbrowczykow, Lodz, Polujo. (deziras korespondi kun alilandaj policianoj).

MALLONGAJ INFORMOJ.

PORTUGAL. — Ofschoon de Esperantobeweging in Portugal verboden was, heeft het Portugeesch regeeringsbureau « Instituto do Vinho do Porto » in beginsel het voorstel aangenomen om in Esperanto een luxe propagandabrochure uit te geven over Portowijn. Die brochuren worden gratis gezonden aan degenen die het vragen.

ESTHLAND. — Het stadsbestuur van de badplaats Pärnu gaf een geïllustreerd prospectus uit in Esperanto.

NEDERLAND. — De Politiegids en Tijdschrift van de Politie geven sinds April korte samenvattingen van artikels in Esperanto.

De gemeente Den Haag zal Esperantokursussen inrichten voor politieagenten. Elke agent die zal slagen in het examen ontvangt een premie van 10 gulden (165 fr.)

De Noord-Zuid-Hollandsche tramweg-

maatschappij te Haarlem gaf een circulaire uit in Esperanto, met inlichtingen over gezelschapsreizen naar de bezienswaardige plaatsen van de provincies Noord- en Zuid-Holland.

FRANKRIJK. — In Frankrijk bestaat een « Esperantista Parlama Grapo » waarbij zich reeds 121 afgevaardigden aansloten.

Zoals in Nederland en Finland, zoo werd ook in Frankrijk begonnen met het plaatsen in de stations van borden met de groene ster en het adres van de delegito ter plaatse.

Het postbestuur heeft bekend gemaakt dat het toegelaten is in de postkantoren, tijdens de diensturen van een Esperantosprekende bediende, een bordje uit te hangen met de vermelding dat men zich van Esperanto bedienen kan. In het hoofdpstkantoor van Parijs kan men dagelijks Esperanto gebruiken.

ENGELAND. — De Britsche postadministratie gaf onlangs een brochure uit in Esperanto, die alle nuttige mededeelingen verschaft over de Engelsche postdiensten, tarieven enz. Dit is de eerste maal dat de Engelsche staat Esperanto gebruikt.

TSJECHOSLOWAKIJE. — Het Tjechoslovaaksch persbureau zendt elken Maandagavond zijn mededeelingen over politiek en toerisme uit in Esperanto.

BRAZILIE. — Er verscheen een geïllustreerde brochure van 72 bladzijden (16½ x 23 cm.) over de eerste internationale postzegeltentoonstelling die in Rio de Janeiro zal plaats hebben van 22 tot 30 Oktober. De brochure is geschreven in zes talen: Portugeesch, Spaansch, Fransch, Engelsch, Duitsch en Esperanto. Ze is gratis verkrijgbaar bij « Brapex » Caixa Postal 195, Rio de Janeiro, Brazilië.

IJSLAND. — Het arbeiderskongres dat te Kaljordo werd gehouden nam eensgezind de volgende resolutie aan: Het zevende kongres van de Ijlandsche Arbeidersvereniging in de Westerlijke fjorden, beschouwend dat het voor de arbeiders moeilijk is zich

zooveel vreemde talen eigen te maken en dat de eenige weg om in levend kultureel contact te komen met de buitenwereld de internationale taal Esperanto is, spoort alle gezaghebbers van de arbeidersverenigingen aan, naar hun vermogen Esperantokursussen te organiseeren in de arbeidersmiddelen en wenscht dat Esperanto als verplichtend vak wordt ingevoerd in de middelbare scholen en de hoogste klassen van de lagere scholen. (Heroldo).

FRANKRIJK. — Het IVde nationaal Mariaal Kongres, dat van 20 tot 24 Juli te Boulogne-sur-Mer plaats had, zond naar het buitenland een propagandapamflet in Esperanto.

VLAANDEREN. — De Vlaamsche Kampeer Centrale gaf een gids uit, waarin een bladzijde in 6 talen, gewijd aan zinnen, die noodig zijn tijdens reizen in vreemde landen. Esperanto heeft haar plaats onder die 6 talen.

Het Sekretariaat van de IJzerbedevaart gaf een interessant boekje uit in Esperanto. Zie in de recensierubriek.

INDIE. — Het hoofd van de « Neutrale Europese Lagere School » te Batoe voerde Esperanto in in de zesde en zevende klas.

HONGARIJE. — Het bureau voor vreemdelingenverkeer te Pécs gaf onlangs een gids uit waarin een beschrijving in Esperanto van de geschiedenis van de stad en haar bezienswaardigheden. Ook gaf het bureau briefpapier uit met afbeeldingen erop, waaronder de verklarende tekst in Esperanto. Beiden zijn gratis verkrijgbaar bij « Idegenforgalmi Hivatal » Varoshaza II. em 74, Pécs, Hongarije.

JAPAN. — Het gemeentebestuur van Osaka gaf een gids uit in Esperanto.

BRAZILIE. — Het gemeentebestuur van Porto Alegre gaf aan een straat van de stad de naam: « Rua Zamenhof ».

PALESTINA. — Een straat in Tel-Aviv kreeg de naam van Dr. Zamenhof.

Het volgende nummer van Flandra Katoliko zal spoedig verschijnen: het Oktober-nummer zal echter eenige vertraging ondervinden wegens onze afwezigheid van 3 tot en met 15 Oktober. C. v. Hs.

VRAAGT EN LERT

NECESO KAJ SUFIĈO !

Jenan artikolon ni publikigis antaŭ kelkaj monatoj en *Heroldo* kaj pro certaj motivoj ne en nia *Flandra Katoliko*. Ĉar tiuj motivoj ne plu ekzistas kaj ni volas disvastigon de tiu opinio, ni nun metas tiun artikolon ankaŭ en *F. K.* kaj volonte ekscios ankaŭ la opinion de niaj legantoj.

Vere estas ke niaj propagandistoj ofte troigas la facilecon de Esperanto. Sed ankaŭ vere estas ke multaj Esperantistoj mem faras Esperanton pli malfacila ol necese estas.

Oni ĝenerale tro malatentas la belan principon de de Saussure: *neceso kaj sufiĉo*, kio postulas ĉion signi en la vorto, kio estas necesa por la klareco, sed ankaŭ ne pli ol sufiĉas por tio.

Mi renkontis en artikolo la vorton: *edziniĝemulineto*. Vere atendinda vorto, ĉar ĝi konsistas el unu radiko kaj 7 (sep) sufiksoj. El tiu vorto elmontriĝas ke Esperanto estas riĉa kaj fleksebla, tiel ke oni povas laŭdeziro diri per unu vorto tion, por kio ni bezonas en naciaj lingvoj plurajn vortojn. Sed alia demando estas ĉu estas ankaŭ konsilinde agi tiamaniere. Mi opinias ke ne. Mi eĉ dezirus ke oni flanke de la batalo kontraŭ la tute novaj kaj senutilaj vortoj, ankaŭ komencu batalon kontraŭ la senmotiva kaj malutila inklino diri per unu vorto tion, kiom estas eble. Ĉar ankaŭ tio estas kontraŭ la celo de Esperanto. Esperanto ja volas esti lingvo facila, lingvo demokrata, kiel oni diras. Sed per amasigo de multaj signifoj en unu vorto, oni faras malfacilajn kaj eĉ malklarajn vortojn, kia estas: *edziniĝemulineto*. Klara kaj sufiĉo, tio devas esti ĉefprincipo de Esperanto.

Tiuj principoj ne efektiviĝas en: edzin. ktp., nek unu nek la alia. Ĉar tiu vorto estas tro longa por esti tuj formebla kaj tuj komprenebla en konversacio, kaj krom tio ĝi enhavas pli ol sufiĉas, nome: dufoje la sufikson *in*, kaj la senutilan sufikson *et*. La sufikso *et* verŝajne estis uzata por indiki ke ŝi estas juna; por tio tamen estis jam aldona « tridekjara », kaj *et* do estis super-

flua. Oni preferu diri: tridekjara edziniĝemulineto, ĉar tio sufiĉas; sed pli bone estas (ĉar pli internacia kaj do pli klara) diri: tridekjara edziniĝema knabino.

Oni pripensu ke Esperanto ne estas stenografia sistemo sed ordinara lingvo, oni do ne amasigu multajn signifojn en unu vorto, *koste de la klareco*. Oni povas fari tion en telegramoj kaj vizitkartoj, por ŝpari iom da sendkostoj, se oni deziras tion. Sed en la ordinara stilo: klara kaj sufiĉo, ne pli kaj ne malpli.

Mi renkontis en tiu artikolo ankaŭ: *edziniĝemaj personoj*. Laŭ mia opinio estas preferinde diri: *edziniĝemaj personoj*. Personoj estas ja neŭtrala vorto, ĝi ne indikas la sekson. Do ankaŭ la aldona vorto estu neŭtrala, do: *edziniĝemaj*; ĉar *edziniĝi* estas uzebla ĝenerale, ne nur por viroj sed ankaŭ por virinoj (kompreneble nur kiam la senco estas evidenta) aŭ minimume por ambaŭ samtempe, dum *edziniĝi* nur uzebla estas por virinoj.

Al tiu artikolo aperis jena respondo en *Heroldo*:

NECESO KAJ SUFIĈO.

Mi ne dubas, ke la letero de s-ro van Hoogstraten elvokos ĝeneralan konsenton — kaj kunsenton. Buŝe, la eldiro de du aŭ tri mallongaj vortoj ne postulas pli da tempo nek laboro ol la aŭdigo de unu longa. Skribe, ĉu oni domagu la malŝparon de inko aŭ papero, pro neofta skribado de aldona aparta vorto?

Kompreneble, povas kelkfoje esti, ke oni uzas multsilaban vorton, pro tio ke oni ankoraŭ ne sufiĉe funde lernis la oficialan vortprovizon de ia lingvo (dirante ekzemple « sekretegajoj » antstataŭ « konfidenco », k. s.)

Malgraŭ la opinio de pli maturaĵaj zamideanoj, mi konfesas, ke mi ankaŭ daŭre sentas malakordon, kiam mi rimarkas la uzadon de afiksoj, kiujn Zamenhof mem provis kaj poste delasis. Facile estus « plibeligi » nian lingvon laŭ ĉies plaĉo; sed tamen internacia lingvo postulas iom pli da normigo kaj struktura simpligo ol nacia. Ni malkaŝe tion konfesu. Tio tute ne signifas, ke Esperanto estu ia senspirita ostaro; sed ta-

men por la bono de nia afero ni ne tro fararonu, ke Esperanto estas ĉionpova.

Ĉu la « multsilabularo » sin opinias, do, pli sperta ol la majstro?

N. H. C. Macpherson.

Ankaŭ venis respondo de la « fabrikinto » de la vorto « edziniĝemulineto ». Li diras ke li jam antaŭe samopinias koncerne la sufikson « in » kaj do faris eraron. Pri la sufikso « et » li klarigis ke li uzis tion por indiki la malgrandecon kaj ne la junecon. En tiu kazo oni preferu diri: « malgranda edziniĝema knabino » aŭ « edziniĝema knabino », ĉar alie la vorto estas tro longa.

Sed, kio ajn estu, ni entute ne intencas

APERIS:

EPOKO-Libro-Klubo.

EPOKO (Esperanto Publikiga Kompanio Libro-Klubo) is een societeit, die tot doel heeft interessante leesboeken in Esperanto uit te geven en goedkoop te verspreiden. Degenen die lid worden van deze EPOKO-Libro-Klubo, dat wil zeggen die zich verbinden minstens drie opeenvolgende boeken te koopen, betalen op voorhand slechts 27 fr. en ontvangen daarvoor 3 boeken, die voor niet-leden elk afzonderlijk 15 fr. kosten. De boeken tellen 180 - 200 bladzijden. Het is reeds bewezen dat EPOKO zeer kieskeurig is in het uitgeven, door slechts die boeken te kiezen die zeer interessant zijn.

Belangstellenden laten zich spoedig inschrijven op ons Verkoopinstituut, Egied Segerlaan 14, Wilrijk, postrekening no. 119.482.

MURDO EN LA ORIENTA EKSPRESO de Agatha Christie. Tradukis el la angla lingvo: Etulo. N° 1 de la EPOKO-Libro-Klubo. 192 paĝoj. (9 fr. por aliĝintoj; 15 fr. por izoluloj). (IV)

Por amatoroj de kaptigaj detektivoromanoj, estas certe ke la « Murdo » kaj ĝia klarigo de la belga detektivo Poirot, havigos kelkajn horojn da ekscitiga legado por kiu ni verŝajne ofero: parton de sia noktoripozo. Agatha Christie estas elstaranta aŭtoro

malaprobis nur tiun vorton, sed la emon tro kunmeti la vortojn, kio estas malsano de kelkaj Esperantistoj.

Poste ni trovis ke ankaŭ Zamenhof samopinias pri tio. Jen kion li diras: « La vorto « bezonesti » estas kunmetita tute regule, kaj vi povas ĝin uzadi. Sed entute ni konsilas pli uzadi ĉiam formojn simplajn anstataŭ kunmetitajn. Kunmetado de vortoj estas karaktera eco de la lingvo germana, kaj al tiu ĉi lingvo ĝi efektive donas grandan riĉecon de formoj; sed en nia lingvo la vortoj pleje estas pli naturaj kaj pli bonsonaj se ili estas ne kunlegataj, sed uzataj aparte. » (« La Esperantisto », 1891.)

C. v. Hoogstraten.

en tia literaturo. La traduko daŭre impresas kiel « traduko »! Ankaŭ tro multe da francaj esprimoj restis en la teksto (mon vieux = karulo, mon cher = mia kara, eh bien = nu.) Eraraj esprimoj kiel: « Eble vi estos tiel afabla kiel disponi al mi kelkajn minutojn » aŭ « Ĉu vi estas tiel afabla kiel diri al mi kion vi vidis », revenas tre ofte. Preserarojn mi ne multe trovis. Domaĝe ke laŭ morala vidpunkto la aŭtoro tro simpatie fleugas la murdistojn aŭ almenaŭ ne donas malaprobajn je la fino pri ago, kiu tamen restas « murdo », malgraŭ la mildigaj cirkonstancoj. La formato estas facila, la teksto klara, la koverto alloga.

Colo.

LA KNABOJ DE PAŬLO-STRATÓ de Francisko Molnár. El la hungara lingvo tradukis L. Spierer. N° 2 de EPOKO, 180 paĝoj, prezo kiel supre. (V)

Ho, kiaj bedaŭrinduloj, la delikataj urbaj knaboj, kiuj konsideras la straton nur kiel rimedon por iri lernejon aŭ hejmen, kiuj neniam konsilas la batalojn de kvartalo kontraŭ kvartalo, la renkontiĝon, post longa pelado kaj serĉado, en sako de strateto aŭ en beginejo, kie la korp' al korpo-luktado vekis kaj konsternis la molkorajn beginojn.

Nu, Molnár (famkonata verkisto de komedioj, ni pensu pri *Warenar*) revivigas al ni tiun poeziplenan senzorgan periodon el nia knaba vivo; li klare pentras la tutan heroecan flankon de la Paŭlostratuloj, kiuj konsideras sian « grundon » (libera ankoraŭ ne surkonstruita tereno inter du konstruaĵoj) kiel sian patrujon, kaj ĝin defen-

das per sablobomboj, sub la strategia gvidado de la simpatia, prudenta Boka kaj helpe de la eta heroeca Nemeszek, la « sola » infanteriano.

La legado samtempe impresas dramece kaj humure, sed atentstreĉe oni inter rideto kaj kortuŝo, travivas la okazintaĵojn de la stratmilito, kiu la aŭtoro ofte komparas al la luktado por la vivo. Ne timu, pacifistoj, le ne estas militema, por tio li estas tro bonkora, iom melankolia, neniam pesimista tamen. La historion pri la Mastiko-Klubo ni jam antaŭe legis sed ĝi bone kadrumas la rakonton.

La lingvo estas perfekta, oni neniam speras la tradukon kaj la preseraroj estas maloftaj. La libro plaĉe aspektas kaj in gratulas la EPOKON pro la donaco de tiu bela libro, kiu revigas pri estinta feliĉega tempo kiam ni estis knaboj, sed je la fino vekas nin al la realeco, la vivo mem. La vivo ne estas revo, sed tiaj interludaj revoj agrabligas ĝin.

Colo.

LA PRINCO KAJ BETTY de P. G. Wodehouse. Tradukis el la angla lingvo G. Bask. N° 3 de EPOKO-Libro-Klubo. Prezo kiel supre. (IV)

Kiel tipa specimeno de la tiel nomata « angla humuro » certe « Tri homoj en boato » de Jerome K. Jerome okupas elstaran lokon. Wodehouse ankaŭ klopodas en tiu speco havigi al ni nekomplikan, humurplenan, spritan legajon kaj... li sukcesis. Oni volonte relegos la libron, ĉar pro la korstreĉaj situacioj de Betty kaj la Princa Moŝto, oni dum la unua legado fulmrapide englutegas la rakonton, kaj sendube preterpasas nerimarkante multajn atendindajn spritajn trovitaĵojn de la aŭtoro.

La tasko de la tradukanto estis ege malfacila, li tamen sukcesis krei la Esperanto-atmosferon. Nur mi ne ŝatas lian « saptreklamado » : saptreklamado ? Pli bone estas : saptreklamado, kiel konsilas H. Seppik en la nova bonega gramatiko « La Tuta Esperanto ». Mi ankaŭ ne aprobas la esprimon « mi iros alporti ĝin », iri = malproksimiĝi, alporti = proksimiĝi ; oni ne kapablas fari ambaŭ samtempe. Ĝi estas angla esprimo. Kiel distra legaĵo certe rekomendinda libro.

LA TEMPO-MASINO. LA LANDO DE LA BLINDULOJ. Ambaŭ de H. G. Wells.

Tradukis el la angla lingvo E. W. Amos. N° 4 de EPOKO-Libro-Klubo. 180 paĝoj, prezo kiel supre. (V)

Du rakontoj fantasmagoriaj de la fama angla verkisto Wells. La unua ne kontentigas nin, ĉar ĝi estas tro nebula, estas simpla skizo kiu povus fariĝi interesplena romano. La enkonduko estas tre bone ellaborita, kiam la aŭtoro klarigas al ni la teorion de Ejnŝtejn, nome ke tempo estas la kvara dimensio. La heroo konstruas maŝinon, kiu permesas uzi kaj venki tiun dimension kaj li vizitas nian mondon, kia ĝi estos en 802.701.

La dua rakonto estas pli prizorgita laŭ literatura vidpunkto kaj ĝi sarkasme montras al ni kiel en la lando de la blinduloj, la vidantoj estas taksataj kiel malperfektaj estaĵoj. Amo en ambaŭ rakontoj spicas la legajon kaj malhelpas ke ĝi fariĝas tro teoria.

La traduko estas bona, kvankam ne tute liberiĝinta de la originala. Enestas kelkaj eraroj, kiel en paĝo 157 : li luktis kontraŭ nombron da manoj. Bona distra legaĵo.

Colo.

FLUGFOLIO pri SEVLIEVO ; eldonita okaze de la 25a jubilea kongreso de Bulgara Esperanto Asocio. Dulingva. Senpage havebla ĉe Fratiga Stelo, Sevlievo, Bulgarujo.

ESPERANTO-SLOSILO. Eldono norvega. Prezo : 25 öre. Eldonis norvega Esp. Ligo, Skappelsgt. 3, Hamar.

La plej interesa parto estas la vortaro pri ĉefaj komercaj esprimoj ; ekzemple : akapari, sed ĉu hamstri ne plu taŭgas ? inflacio, deflacio, jardo, sekvestri ktp. Bela papero, 32 paĝa, zorga preso.

POTENCO INFERA. Historio pri du demonhavantaj knaboj el Illfurt. Verkita en germana lingvo de P. Sutter. Tradukis D. van Oss. Eldonis A. J. M. Remmers, Tilburg. Prezo : broŝ. 12 fr. bind. 16.50 fr. (V†)

La aŭtoro rakontas al ni simple, sen literaturaj pretendoj, la historion de 2 knaboj, kiuj enhavis demonon kaj multe suferis. Li aldonas tiom da detaloj pri faktoj kaj personoj ke ni ne plu povas dubi pri la vereco. Strangaj faktoj okazis al ili, la diabloj, kiuj posedis la knabojn estis furiozaj, blasfemantaj, ofte eĉ mokrespondis al demandoj aŭ konfuzis kuriozulojn, kiuj venis por

pridemandi ilin ; iufoje la tuta urbestro iris al ili, sed antaŭzorge ĉiuj konfesis. La diablo al unu el ili riproĉis ke li ŝtelis rapojn kaj ne repagis ilin ! La aliaj tuj foriris pro timo pri revelacioj de iliaj pekoj !

Interesa por ni estas la respondo de la diablo, kiam oni demandas al li pri la lingvo uzata en la infero : ne estas Esperanto kvankam preskaŭ. Ĝi estas missaĵo, duone latina duone itala, kiu neniu komprenis, nur la vorto « Viktoria » ĉiam revenis en la lingvo de la diablo elparolita. Viktoria estas verŝajne la Esperanta : venko. DO !

La traduko estas zorge farita, la lingvo simpla, la eraroj malmultaj. La tendenco de la verko estas katolika, instigas nin al forkuro de la diablo, kaj fakte raportas pri la diversaj cetere interesaj okazintaĵoj ĉe la du knaboj dum ili estis demonenhavantaj. La sceno ankaŭ de la ekorcizo estas emociige priskribita. Nur la propeto de la Sankta Virgulino finfine sukcesis akiri rezulton.

Legu la libron, ĝi certe al vi havigos, se ne timigajn sonĝojn, almenaŭ dankan senton ĉar ne venis al vi la diabloj Ypes, Orobas kaj Solalethiel.

Colo.

LA TUTA ESPERANTO, de Hendrik Seppik. Gramatiko por progresintoj. Gvidilo por kursestroj. Plaĉa libro de 182 paĝoj, 13.50 x 20 cm. Prezo : broŝ. 24 fr. ; bind. 32 fr. Eldono de Literatura Mondo. (IV)

Mi ne kunsentas kun la senrezerve laŭdantoj de ĉiu nova lernolibro, mi ekzemple ne komprenas la entuziasmon de multaj instruistoj kaj eĉ de lernantoj por « Verda Koro », « Ellernu » aŭ kiu ajn Ĉe-metoda aŭ al ĝi simila lernolibro. Laŭ mi ili TRO de la instruisto postulas ; ni dumtage panperlaboras kaj en la de ni vespere uzata lernolibro devus trovi ellaboritan materialon. Kiam mi donas lecionon, mi relegas ordinarre la pritraktotajn punktojn en diversaj gramatikoj (flandra, nederlanda, franca, germana, eĉ angla) ne por sklave kopii sed por ordigi ĉion ĉi, elekti kaj instrui laŭ la plej klara aŭ taŭga maniero. Nu, Hendrik Seppik, per sia Tuta Esperanto forigas por mi (kaj por vi) tiun laboron ; li ja en agrabla, klara, tute ne sekskienta maniero kompilis sian sperton akiritan dum instruado en diversaj landoj. Kaj li havas personan, ofte surprizigan, metodon por klarigi malfacila-

jojn kaj helpas vin per tipa frazo tuj kompreni kaj neniam forgesi la pritraktitajn punktojn. Ĉu mi citu ekzemplojn ? Ne necese estas, ĉar ek de la unuaj paĝoj vi vidus ke tie estas nova metodo kaj vi scivoleme daŭrigos la legadon ĝis la 182a paĝo, kaj suspiros dirante : ah, estas la fino. Tipaj klarigoj ; ekzemple, li komparas la akuzativon de objekto al la akuzativo de direkto : ambaŭ estas celoj. Zorgplena eldono. Kritiki ĝin estas neeble, ĉar ĝi ne konformiĝas al la normalaj gramatikoj kaj mi aldonas : des pli alloga ĝi estas.

La tabelo je la fino helpas vin trovi ĉiujn ajn deziratajn punktojn. Eraroj ? Je kaj tie mi pri etaj detaloj ne akordiĝas ; ekz. « estas varme » li tradukas france « il est chaud ». Bona Franco diras : « il fait chaud ». (il est chaud = li estas varma) Kursestroj, jen via gvidilo, eĉ se vi nur donas komencan kurson. Lernantoj kiuj sekvis Ĉe-kurson aŭ komencan kurson, jen via gramatiko por daŭrigi la studadon de tia mirige bela kaj scienca lingvo, kia Esperanto aperas antaŭ niaj okuloj en tiu meritplena verko de samideano Seppik.

Colo.

UW BLADWIJZER.

Om te weten waar ze hebben opgehouden te lezen, gebruiken Esperantisten een zijden bladwijzer met ingeweven portret van Dr. Zamenhof. Een echt kunstwerk, de » geweven foto » van Dr. Zamenhof, met gelaats-trekken en schaduwen, steekt klaar af op de witte achtergrond. Formaat 5 x 15 cm., prijs : 5 fr.

Bestelt altijd al uw boeken

op ons Verkoopinstituut, Wilrijk.

VOOR UWE

**Parketvloeren, Linoleums,
Meubelen en Marmers**
VRAAGT DE ALOMGEKENDE
BOENWAS GLIMO

Firma Corstiaens - Neefs
St-Antoniussstraat, 12-14, Antwerpen

Ons verbond mocht de volgende
aanmoedigende brief ontvangen:

Brugge, den 7 September 1938.

Aan de Heeren Voorzitter en
Algemeen Sekretaris van het
Katholiek Esperanto Verbond.
Borgerhout.

Mijne Heeren,

Zijne Excellentie, Monseigneur Lamiroy,
heeft met bijzondere belangstelling kennis
genomen van de werking van het K. V. E. V.
gedurende het dienstjaar 1937 - 1938.

Zijne Excellentie gelast mij U Zijne beste
gelukwenschen aan te bieden en moedigt U
aan, op den ingeslagen weg voort te gaan
tot nut van de katholieke zaak.

Aanvaardt, Mijne Heeren, de uitdrukking
mijner bijzondere gevoelens van hoogach-
ting.

Prosper Mestdagh,
Sekretaris.

ESPERANTO-KURSUS UIT RADIO LOKSBERGEN. —

Op 10 Oktober a.s. zullen we wederom
beginnen een Esperantokursus uit te zenden.
Om het groot succes van onze cursus van
verleden jaar, hebben we besloten dit jaar
onze getrouwe leerlingen te beloonen.

De cursus zal gegeven worden volgens
het leerboek Blok in 20 lessen. De leerlin-
gen die hun werk ter verbetering in-
sturen zullen punten bekomen op de volgen-
de basis:

Op de woordvorming	10 punten;
Op het thema	5 punten;
Op de vertaling	10 punten.

Er zijn dus 25 punten op elk werk te win-
nen. Op het einde van de cursus zal de vol-
gende premie worden toegekend: voor 90
% van de punten: een jaarabonnement op
Flandra Katoliko met lidmaatschap van

FUKE en IKUE; voor 80 % van de punten
een halfjaar-abonnement op F. K. en voor
60 % van de punten een kwartaal-abonne-
ment op F. K.

Voorwaarden tot deelneming:

- 1) Het aanschaffen van het leerboek Blok
(15fr.)
- 2) Het inzenden van het werk.

Diegenen die hun werk verbeterd terug-
verlangten storten 10 fr. en voegen bij hun
in te zenden werk een postzegel van 70 cen-
tiemen voor terugzending. Men mag meere-
dere werken ineens inzenden. De betalingen
moeten gedaan worden op postrekening no
412.354 van het K. V. E. V. te Aalst, vóór
het begin van de cursus: *Niet vergeten te
vermelden waarover de betaling gaat.*

De te verbeteren werken moeten opge-
zonden worden naar den Heer Joz. Van den
Eynde, Dorp, Betekom, Brabant, die deze
degeelijk verbeteren zal en er de noodige op-
en aanmerkingen bijvoegen. In ons volgen-
de nummer zullen we alle aanvullende in-
lichtingen verstrekken. Wij herinneren eraan
dat de tegenwoordige uitzendingen van
ons Verbond plaats hebben alle Maandagen
te 18 uur.

Spoort uw vrienden en kennissen
aan deze cursus te volgen!

GRATULOJ. — Kvankam li estis devi-
gata labori en malfavoraj cirkonstancoj, nia
oostenda delegito, S-ro M. Hessens tamen
sukcesis varbi kelkajn novajn anojn. Ni gra-
tulas lin pro lia bela rezultato, kiu klare pru-
vas ke kie oni volas labori oni povas ankaŭ
rikolti.

RADIO LOKSBERGEN. — En Neder-
lando nuntempe konas grandan sukceson
« La Ligo sen Nomo » de Patro De Gree-
ve. Pri tiu ligo parolis en Vlaamsche Om-
roep nia ano, S-ro J. C. Wijnands el Maas-
tricht, Sabaton la 20an de Aŭgusto.

La ĝenerala temo estis: Ni pereas pro
la ĉiujn societojn reganta egoismo de per-
sonoj, ŝtatoj, popoloj, komercistaro ktp. kiu
praktike fariĝis ĝenerala mentaleco.

La celo de « La Ligo sen Nomo » estas
ŝanĝi kaj transformi tiun mentalecon. La
ĝenerala devizo estas: « Komencu per vi
mem ».

La agadpunkto de la monato Aŭgusto es-
tis: « Ĉiu bonmaniera homo devas esti kon-
vinkita ke kalumnio estas io malaltvalora,
per kiu li ne sin okupu ».

Al simpla demando Patro H. De Greeve,
Haarlem, sendos al vi la broŝuron enhavan-
tan la detalan agadmanieron de la « Ligo
sen Nomo ».

« La Ligo sen Nomo » estas konvinkita
de la utilo de Esperanto kaj uzas ĝin. Ni,
Esperantistoj katolikaj, estu konvinkitaj de
la utilo de tiu ligo kaj subtenu ĝin.

EKSPEDSERVO de F. K. — Ni dankas
nian gentan delegiton, S-ron M. De Valck,
kiu ĝis nun prizorgis la forsendadon de F.
K. al la legantoj. Pro praktikaj motivoj li
transdonis tiun servon al Fraŭlino M. Berg-
mans, nia delegitino en Mol, kiu ni dankas
pro ŝia sindomo al tiu laboro.

Do, notu bone: en la estonto tiuj, kiuj
havas plendojn pri nerivevo de Flandra Ka-
toliko, skribu pri tio al F-ino M. Bergmans,
Markt 19, Mol.

PROPAGANDA CIRKULERO. — Ni pre-
sigis trafan cirkuleron « Warum een ka-
tholieke Esperanto-beweging? » (el F. K.
no. 6) kiu estas je la dispoŝo de niaj dele-
gitoj kaj ĉiuj kiuj volas propagandi. Men-
du senpagan kvanton ĉe nia sekretario.

REGIONKUNVENO EN HASSELT.

S-ro Tournel, nia delegito en Hasselt, a-
rangis la 28an de Aŭgusto kunvenon, kiu bo-
ne sukcesis. Venis amikoj el Aalst, Antver-
peno, Betekom, Bilzen, Beringen, Hasselt,
Lier, Mol, Leuven, Tongeren, Weelde, Wil-
rijk, ktp. Oni kunvenis en Hotelo Schoofs.
Ni diru laŭdan vorton al la adreso de nia
Religia Konsilanto, la grupo el Mol kaj kel-
kaj samideaninoj el Weelde, kiuj venis bi-
cikle.

Specialan dankon meritas ankaŭ nia ven-
destro, kiu faris la vojaĝon kun granda pe-
zo da libroj, tiel ebligante al ni elekton kaj
aĉeton.

Post intersalutado kaj agrabla babilado,
ni iris al la sidejo de Sociale Werken, kie
nia Religia Konsilanto celebris S. Meson
por la bono de nia Unuiĝo kaj por niaj
mortintoj. Post la Sankta Meso ni kantis
« Nia Sinjorino de Flandrujo » kaj oni bone

kantis, precipe la ina elemento. La vetero es-
tis bela kaj en radianta suno S-ro Paesmans
fotografis la grupon.

Per preĝo malfermis la matenan labor-
kunsidon nia Rel. Konsilanto. La prezidan-
to. S-ro Calloens, faris la kutiman enkonduk-
parolon, bonvenigante la ĉeestantojn, preci-
pe tiujn kiuj alvenis de tiel malproksime. Li
donis la parolvicon al Sacerdoto Beckers
kaj la Vicprezidanto, D-ro M. Naster, kiuj
ambaŭ partoprenis al la IKUE-kongreso en
Ljubljana, kaj petis ilin mallonge raporti
pri ĝi.

Sacerdoto Beckers speciale priraktis la
du kongrestemojn: 1°) La Familio, de Pa-
roĥestro H. Eras, Rel. Kons. de Nederlan-
da Katoliko, kaj 2°) La Interna Ideo, de D-
ro Prof. Fr. Erdley, Papa ĉambelano. Ni pu-
blikigos de tiuj prelegoj mallongan enhavon
en nia revuo. La tuta enhavo aperos en Es-
pero Katolika.

La Vicprezidanto tiam diris vorton pri la
okazintaĝoj dum la diversaj tagoj de la kon-
greso. Ni ĉiuj atente aŭskultis kaj kompren-
nis la gravecon de tiu kongreso. Estas nur
bedaŭrinde ke ne pli multaj el niaj anoj po-
vis ĉeesti.

La sekretario faris notojn por eventuala
organizo de estonta IKUE-kongreso en nia
lando en 1939 aŭ 1941.

La montriloj de la horloĝo rapide moviĝis
al tagmezo kaj ni interrompis la kunsidon
por la komuna tagmanĝo, post kiu ni faris
malgrandan promenadon tra la urbo. Antaŭ
la monumento de Van Veldeke nova foto-
grafajo estis farata.

Je la dua: daŭrigo de la kunsido. Nia pre-
zidanto paroladis pri: « Warum bestaat
het KVEV? » Li skizis la antaŭhistorion de
la katolika Esperantomovado en nia lando,
kaj konkludis ke la samaj praktikaj motivoj
pro lingva supremado fondigis FUKE, kiuj
Fl. L. E. disigis de Belga Ligo Esperantista.

La Belga Ligo Katolika Esperantista post
vizito ĉe Lia Kardinala Moŝto en 1934, kaj
post permeso de la IKUE-estraro estis dis-
partigata en flandran kaj valonan (UVEK)
sekciojn. (La membronombro de FUKE de
tiam ĝis nun preskaŭ dek-obliĝis!)

Nia celo tamen estas la sama kia tiu de
la fondito de B. L. K. E. en 1910, Pastro
Richardson: Disvastigi Esperanton ne nur
pro ĝia ĝenerala utilo sed ankaŭ kaj preci-
pe por per Esperanto servi al nia Religio.

Samtempe ni alcelas per Esperanto diskonigi nian flandran kulturon kaj la belojn de nia lando ĉiurilate. Ankaŭ grava celo de nia unuigo estas gvidi la katolikajn Esperantistojn tra Esperantujo laŭ niaj katolikaj principoj, kio okazas per klerigo pri libroj kaj movado. Kiel organizo ni povas kunlabori kun la neŭtrala movado laŭbezone, sed individue ni perdiĝus en ĝi.

La parolanto aludas la trafan artikolon de nia ĉefredaktoro rilate nian sintenadon al la neŭtrala movado, kaj instigas ĉiujn uzi tiun propagandan pamfleton; li finas per la latina « Ut omnes unum sint », alivorte: « ke estu unu paŝtisto kaj unu ŝafejo ».

Priparolado kaj komentarioj sekvis. La grupo el Mol faris interesajn demandojn kiujn respondis nia Rel. Konsilanto kaj la Prezidanto.

Post la decido pri aĉeto de flago sekvis la daŭrigo de raporto pri Ljubljana. Dankvorto estis dirata al S-ro Tournel pro la bona aranĝo de tiu agrabla regionkunveno kaj oni fiksas la daton kaj lokon de la sekvan-ta kunveno (Antverpeno, je la fino de Oktobro).

Je la 5a horo ni disiĝis kontentaj pri la farita laboro kaj la sukceso de la tago kiu kontaktigis nin kun niaj limburgaj amikoj.

te Ljubljana zijn nog te bekomen. Prijs: 3 fr. voor 25. Men bestelle en betale aan KVEV Aalst, p. c. 412.354.

WAARSCHUWING

Den laatsten tijd wordt er in neutrale Esperantotijdschriften met veel schoone woorden propaganda gemaakt voor een boek (roman), dat een deftig Esperantist zich niet gewaardigt in handen te nemen.

Indien men werkelijk de menschheid wil dienen door Esperanto, dan zorge men er toch eerst en vooral voor geen pornografische werken uit te geven, daar de menschheid met onzedelijkheid niet gediend is. En omdat de vuilschrijverij een kwaad is niet alleen voor Kristenen maar voor alle menschen, kan propaganda ervan ook in neutrale tijdschriften geenszins gerechtvaardigd worden.

Maar we weten het, voor de neutralen is alles schoon en goed, als het maar Esperanto is, en vooral als het oorspronkelijk in Esperanto geschreven is, en daarbij.... om der wille van den smeer....

Katholieke Esperantisten, respekteert Uzelf, koopt daarom geen enkel boek zonder ons te raadplegen over zijn waarde. **BOYCOT** aan de **PORNOGRAFISCHE WERKEN EN HUN VERSPREIDERS!**

Prijs: 2.50 fr. - Zie recensie in F. K. n° 7.

Verzamelaars van plakzegels, nog eenige exemplaren zijn te verkrijgen van de Esperanto plakzegels, uitgegeven ter gelegenheid van het Eucharistisch Kongres te Budapest. Prijs: 0.30 fr. per stuk.

Ook plakzegels van het IKUE-kongres

KION ALIAJ SKRIBAS?

HEROLDO. — En artikolo « Kubutliberecon » la redaktoro de Heroldo konatigas kelkajn interesajn opiniojn pri la lingvoreguloj de Esperanto. Ni citas kelkajn el ili. « Esperanto havu ne pli multajn regulojn ol nepre necese; ili estu klare fiksitaj sed lasu certan « kubutliberecon », sufiĉan spacon, inter kiu ni rajtas moviĝi sen tuj peki kontraŭ la reguloj. Mi pledas do por malpli rigida, malpli subtiliga, por pli liberala koncepto pri niaj reguloj. .... Antaŭ ĉio ni donu pli multe da graveco al regulo pri « neceso kaj sufiĉo », eble la plej genia regulo kiun iam ni fiksas pri nia lingvo; — ni metu ĝin kaploken de la tuta regularo de nia lingvo ». Teo Jung volas « malmultajn regulojn klare fiksitajn sed sufiĉe vastajn kaj elastajn por evitigi erarojn, kiuj ne bezonus esti, se ni deklarus ilin korektaj ». Li citas kiel ekzemplojn la regulojn pri la participo, la uzon de transitivaj kaj netransitivaj verboj.

Li pravas. Ekzemple, oni multe pekas kontraŭ la regulo pri la participo. Oni vidas ofte uzita la participon kun finaĵo e, tiam kiam ĝi ne rilatas al la subjekto de la ĉeftrazo, kaj ankaŭ uzita por indiki kialon, ekz. « li ne povas veni estante malsana ». Tamen la regulo malpermesas tiujn du uzojn de la participo. Sed kial? Se la reguloj permesus ilin, oni malpli farus erarojn kaj la lingvo estus pli facila kaj tamen klara.

Koncerne la verbojn S-ro Jung demandas: « Se Zamenhof senĝene diris: « la sinjoro lumas cigaron » kaj ankaŭ: « la cigaro fu-

mas », kial ni ne rajtu diri: « la prezentado komencas » kaj « la ŝtono rulas », (anstataŭ *komenciĝas* kaj *ruliĝas*) se miskompreno ne estas timebla? » Se la reguloj permesus uzi la verbojn neŭtrale, tio estus grava plifaciligo kiu ne malhelpus la klarecon, ĉar ankaŭ en naciaj lingvoj oni uzas la samajn vortojn transitive kaj netransitive. Por la maloftaj kazoj ke la senco ne estus sufiĉe klara, oni povus uzi por la netransitiva signifo la sufikson *ig'*.

Por « komenci » oni eble jam nun, malgraŭ tiu regulo, povas trovi solvon, se nome oni subkomprenas « okazi ». Ekz. « la prezentado komencas (okazi) ».

Ekzemplo de regulo kiu ankaŭ estas tro rigida laŭ ni, estas la regulo pri la uzo de la imperativa formo post verboj kiuj esprimas deziron, volon, konsilon ktp. Tiuj verboj mem sufiĉe esprimas la deziron, volon ktp. Kial do denove esprimi tion per la sekvan-ta verbo? Oni post la prepozicio « al » ne uzas la akuzativon de direkto, ĉar « al » jam sufiĉe indikas direkton; sed kial oni ne same juĝas koncerne la uzon de la u-formo?

Tiu regulo havas eĉ esceptojn, kompreneble ne teorie sed tamen praktike. Ekzemple oni ne uzas la imperativan formon post la verbo « esperi ». Sed tamen « esperi » enhavas deziron. Krom tio rilate al tiu regulo ne ekzistas tuta unueco. Ni ekz. trovis en gramatiko kiu havas la nomon de « plena gramatiko », ke ankaŭ la verbo « timi » postulas post si la u-formon. Oni tion versajne jenamaniere eksplikas: kiam oni timas ion, oni deziras la kontraŭon, ekzemple kiam oni diras: « mi timas ke li ne venos » oni deziras ke li jes venos. Tio estas vere kari-

... Rookt ...

JAMAYCA

DE FYNSTE DER SIGAREN

Rijke keus in cigarillos
Sigarenfabrieken JAMAYCA, Arendonk
(oni korespondas en Esperanto)

ESPERANTISTOJ!

Ĉiam konsultu por viaj vojaĝoj

«Ultra Montes»

La plej belaj vojaĝoj je la plej avantaĝaj kondiĉoj.

Ultra Montes, a. s. Antverpeno: 46
Korte Nieuwstr. Tel. 276.51 & 303.50.

Bruselo: Nieuwstr. 167. Tel. 17.53.44

katuru de subtileco.

Se nu la regulo pri la uzo de la u-formo post la verboj kiuj esprimas deziron ktp. malaperus, oni ne plu devus esti tiel atenta kaj la lingvo do plifaciligus. Minimume oni povas fari tiun regulon nedeviga.

Vere estas, ni jam antaŭe skribis tion ke oni per *troa* logiko faras la lingvon tro subtila kaj tro malfacila. Oni forgesas ke la lo-

giko en Esperanto estas postulata por *faciligi* ĝin sed ne por *plimalfaciligi*. En ĉio la ora meza vojo!

La cititaj reguloj povas senĝene esti farataj malpli rigidaj. Tio estas la tasko de la Akademio kaj Lingva Komitato. Ni intertempe ĝojas ke lernaj Esperantistoj kiel Teo Jung samopinias.

HALLO!

Bij het gereedmaken van dit nummer werd het voorstel van het IKUE-kongres te Ljubljana, om n.l. het volgende IKUE-kongres in Antwerpen te houden, door ons Verbond definitief aangenomen. Het XXI IKUE-kongres zal dus te Antwerpen plaats hebben in begin Augustus 1939. Het Kongreskomitee werd reeds samengesteld en begon zijn aktie. In volgende nummers wordt hierover méér meegedeeld.

F.U.K.E.-LEDEN BEGINT REEDS UW PROPAGANDA !!!

RIDU!

Se vi perfortas maljustec'
kaj spasma plor' disŝiras koron,
al ĉio spite ridu nur,
ĉar rid' sanigas la doloron!

Se frapas peza akvogut'
ĉe la fenestro monotone,
kun vent', migrantanta vagabond',
sincere ridu unusone!

Se fuĝas lasta vivesper' —
de ĉiu homo — sama sorto,
amiko ridu, ridu nur,
ĉar ridon indas viv' kaj morto!

Ludmila Jevsejeva.

(el « Pola Esperantisto »)

HUMORAĴOJ.

Inter Infanoj.

Greta: Kiam mi estas oĉea por trinki hepatoleon, mia patrino ĉiufoje metas 15 centimojn en mian ŝparkesteton.

Lucia: Kaj kion vi aĉtos poste per tiu ŝparita mono?

Greta: Mia patrino uzas tiun monon por aĉeti denove hepatoleon.

Petro: (fanfaronante): Ni havas sonorilon kaj leterkeston sur nia domo, kaj farigis ankoraŭ rulkovrilojn.

Franco: Ni havas eĉ aŭtomatan telefonon en nia domo.

Karlo: Ni konstruigis nian domon nur antaŭ nelonge kaj jam havas hipotekon pri ĝi.

Binnenkort beginnen we met een "DISTRA PAGŬ", met raadsels, anekdoten, humor enz.

Wilt ge steeds veel volk op uw vergaderingen? — Geef een uurtje FILM!

Het Katholiek Smalfilm Studio van Antwerpen biedt U een interessante keuze van documentair- speel- en teekenfilms.

Specialiteit van reportages: 17e IJzerbedevaart. Vl. Nat. Zangfeesten. Pater Damiaanfeesten enz.

Meer dan 600 referenties.

Vraag gratis uitgebreide geïllustreerde kataloog aan!

KATH. SMALFILM STUDIO, 32, OUDE BEURS, ANTWERPEN

La plej rekomendindaj originalaj

verkoj en Esperanto

estas la verkoj de la plej populara esperantisto-verkisto:

JULIO BAGHY.

Ĉu por distro, ĉu por studo, ĉu por ekzameno, tutegale, liajn verkojn vi legu!

Jen la titoloj kaj prezoj:

	Bind.	Broŝ.
Preter la Vivo ...	Fr. 24.—	Fr. 17.—
Sur sanga tero ...	Fr. 58.—	Fr. 45.—
Verdaj donkilotoj	Fr. 34.—	Fr. 24.—
La vagabondo kantatas	Fr. 26.—	Fr. 16.—
La Verda Koro ...	Fr. 36.—	Fr. 16.50
Printempo en la aŭtuno	Fr. —.—	Fr. 12.—
Teatra Korbo	Fr. —.—	Fr. 13.—
Aliaj tre rekomendindaj libroj estas:		
Leerboek voor Esperanto, de D-ro F. Szilagyí	Fr. 11.—	
Ellernu, daŭriga kurso, de D-ro F. Szilagyí	Fr. 16.—	
Plena Gramatiko de Esperanto, de K. Kalocsay ...	Fr. 84.—	
Haveblaj ĉe nia Vendinstituto, D. Mortelmans, 14, Egied Segerlaan, Wilrijk. Poŝtĉekkonto No 1194.82.		

ĈIU ESPERANTISTO

nepre havigu al si la plej bonan verkon de nia fama verkistino

1*) MARIE KOENEN, el la ned. lingvo trad. de P. CH. M. v. d. Vijver: *La Sun-krono*. prezo: *belgaj frankoj* 13. — *broŝ.*; *fr.* 25. — *bind.*

El recenzoj: ... Maar als je eens goed Esperanto wilt lezen, dan kan ik je dit boek aanbevelen... (De Jonge Wacht). ... Bela nova libro kiu entenas bonege tradukitan rakonton... (La Praktiko). ... La Sun-

Goedkoope en gezonde Wereld literatuur

Een reeks van 8 prachtboeken
300 bladz., voor 80 fr. slechts!

Reeks 1935: werken van Lagerlöf, Kipling, Undset, enz.

Reeks 1936: .. .. Heidenstamm, Järnefelt, enz.

Reeks 1937: .. .. Lie, Muls, Gijsen, Gogol, enz.

REEKS 1938: 80 FR. VOOR 8 BOEKEN.

1. Twaalf Stoelen	E. Katejew en Ilja Iŝf
2. De Doode Waterval	Per Hallström
3. Valerius de Saedeleer	A. De Ridder
4. Gazsi Hazenpeper	Jeno Terzansky
5. Het Huis in 't Heilig Bloed	M. Moretti
6. De Verzegelde Engel	Lesskow
7. Droogte	Van den Heever
8. Een Spook op Zolder	M. Mathys

REEKS 1934: NOG BESCHIKBAAR AAN 6 FR.

1. Rietvelde	Dr Van Driessche
2. Ommegang	Lode Baekelmans
3. De Kroniek van 't Grieshuus	Storm Theodoor

PRIJZEN GELDEN VOOR BINNENLAND

Vraagt uitgebreide prospectus en bestel bij

L. CALLOENS. Erembodegemstr. 29, Aalst

krono en Esperanto estas leginda, eĉ tre leginda libro... (N. K.) Kiel ekzemplo de alta nederlanda literaturo, certe rekomendinda verko (Flandra Katoliko).

2*) *La Najtingalo*, dua eldono. Plej ŝatata Esp. kantaro. La unua eldono finvendigis en tri tagoj.

..... mi ne povas ne konsili: tuj aĉetu ĝin kaj kantadu por ke la krizo cedu! (Radiaro). Prezo nur *fr.* 2,50.

Eldonis: Esperanto Instituto MALNOVA TURO, Eindhoven — Ned. Mendebla pere de nia filialisto D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14, Wilrijk. P-konto n° 119.482.

W. J. THIEME & K-io

en Zutphen (Nederlando)

A) Stud-libroj :

ESPERANTO-WOORDENBOEK.

(Esp. - Nederl. & Nederl. - Esp.)

Verkis A. G. J. van Straaten, gvidanto de la Centra Esperanto-Kurso en Nijmegen, membro de la Ned. Esp. Ekzamena Komitato. En bela bindo : Fr. 80.—

BEKNOPT ESPERANTO-WOORDENBOEK. (Esp.-Ned. & Ned.-Esp.)

de A. G. J. van Straaten
En bela bindo : Fr. 40.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA KOMENCANTO.

La plej unua Esp-a legolibreto por kursoj kaj lernejoj (kun klarigoj). En tri partoj. 1-a parto : Fr. 8,25 ; 2-a parto : Fr. 8,25 ; 3-a parto : Fr. 9.—
Ĉi-tiuj tri sinsekvaj partoj (amplekso resp. 46, 51 kaj 54 paĝoj) estas uzablaj sen ia alia lernolibro, por hejma studado, kursoj k. t. p.

H. J. Bulthuis, RAPIDE KAJ BONE.

Du legolibretoj (por infanoj), ĉiu ĉ. 60-paĝa, plenaj de belaj bildoj, destinitaj por infanoj. Ili estas tre rekomendindaj ĉie, kie infanoj lernas Esperanton. Prezo de unu parto : Fr. 9.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA ROBINSONO.

Legolibro kun klarigoj, tre taŭga por junaj Esperantistoj, kiuj intencas poste legi la grandan libron « Robinsono Kruso ». 50 paĝoj kun multaj bildoj. Prezo : Fr. 10.—

H. J. Bulthuis, ROBINSON KRUSO.

Legolibro por geknaboj, laŭ Campe. 3-a eldono. Bindita. Kiel « La Juna Robinsono », sed kun pli vasta kaj malpli facila teksto. Kun ilustraĵoj kaj parol-ekzercoj. Prezo : Fr. 32.—

W. W. van Alphen, ESPERANTO.

Lern- kaj lego-libro por la uzado en lernejoj, kursoj kaj privata studado. Bindita. Prezo : Fr. 28,70. Slosilo al ĝi : Fr. 10.—

Glück & Willems, LA VERBO EN ESPERANTO.

Teorio kaj praktika uzado Prezo : Fr. 10,70

M. de Waard, HET ESPERANTO-A EXAMEN.

Lern- kaj ripetlibro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj. Prezo : Broŝ. Fr. 15,60 Kart. Fr. 19,70.

M. de Waard, HET ESPERANTO B-EXAMEN.

Lern- kaj ripet-libro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj. Prezo : Broŝ. Fr. 45,10. Kart. Fr. 53,30.

M. de Waard, DEMANDARO KAJ RESPONDARO.

pri la historio de la Esperanto-Movado. Prezo : Broŝ. Fr. 23. — Kart. Fr. 26,25.

M. de Waard, EEN VERZAMELING ESPERANTO SPREEKWOORDEN EN ZEGSWIJZEN.

500 nederlandaj proverboj kun la korespondaj Esp-aj proverboj. Kun indekso de la vortoj. Prezo : Fr. 14,75

P. J. Soeters, MIA LERNOLIBRO.

Practische methode voor Esperanto. Prezo : broŝ. Fr. 19,70. Kart. Fr. 23.—

J. J. Rozendal, MI PAROLAS ESPERANTON.

Ekzercoj de lego, traduko kaj parolo, por kursoj, lernejo kaj hejma lernado. Prezo : Fr. 14,75.

B) Literaturo :

(Bonaj libroj kun grave malaltigitaj prezoj).

H. J. Bulthuis, KRESTOMATIO.

Simpla legolibro kun klarigoj ; entenas fragmentojn el pluraj Esp-aj romanoj k. t. p. Tre taŭga por tiuj, kiuj jam legis la libron « Robinsono » kaj volas plu progresi en Esperanto. Ĝi donas ankaŭ rigardon super la ekzistanta Esperanto-literaturo.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 69,70 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 40,— bind.

* H. Conscience, LA LEONO DE FLANDRUJO.

El la flandra ligvo tradukis H. J. Bulthuis. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 53,30 broŝ. ; Fr. 61,50 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

Charlotte Brontë, JANE EYRE.

El la angla lingvo tradukis H. J. Bulthuis, ano de la Esp-ista Lingva Komitato.

Antaŭa prezo : Fr. 86,10 broŝ. ; Fr. 96,75 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

« La bela esperanta traduko pravas, ke la tradukinto majstras la mondlingvon. Tial ĝi plene meritas esti legata kaj pristudata ». (Kath. Schoolblad).

Hendrik Ibsen, IMPERiestro kaj GALILEANO.

Mond-historia teatraĵo, tradukita de H. J. Bulthuis L. K.-ano. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 64.— bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

* J. v. d. Vondel, GIJSBRECHT VAN AEMSTEL.

La detruo de la urbo kaj lia ekzilo. Trage-

dio. El la nederlanda lingva originalo tradukis Ir. J. R. G. Isbrücker, membro de la Esp-ista Akademio.

Antaŭa prezo : Fr. 32.— broŝ. ; Fr. 41.— bind.

Nuna prezo : Fr. 16,40 broŝ. ; Fr. 24,60 bind.

« Cervantes en sia verko « Don Quijote » komparas la tradukaĵon kun la dorsa flanko de la teksita tapiŝo ; oni ja rekonas la figurojn de la teksto, sed ĉie elpendas faden-finaĵoj. Sed ĉe tiu ĉi tradukaĵo ne trafas la komparo de Cervantes : malgraŭ la malfacilaĵoj ; kiuj trudiĝis al la tradukanto, la libro staras sur la nivelo de la originalo, la famaj horoj vekas la saman impreson de kortuŝa simpleco, kiel en la originalo ».

(Weekblad voor Gymn. & M. O.)

* Homeros, ODUSSEIAS.

El la antikva greka lingvo tradukis W. A. J. Mänders.

Antaŭa prezo : Fr. 64,— broŝ. ; Fr. 76,25 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 34,50 bind.

« S-ro Mänders per ĉi-tiu traduko pravas la grandan riĉecon kaj flekseblecon de la belsona Esperanto. Ĝi precize redonas la plej delikatajn nuancojn, kaj oni havas la impreson legi la originalan tekston de la senmorta eposo de la granda greka poeto. Oni ne povas sufiĉe varne rekomendi la libron ». « Het Laatste Nieuws, Brussel ».

La libroj signitaj per steleto estas en la listo de tiuj libroj, el kiuj la kandidatoj por la B-ekzameno devas legi almenaŭ 4 librojn.

La supre menciitaj libroj estas aĉeteblaj ĉe la Vendinstituto de F. U. K. E., D. Mortelmans, 14, Egied Segerslaan, Wilrijk. Poŝt-ĉekkonto n° 119482., kiu estas la filialisto por Flandrujo de la Firmo W. J. Thieme & Co, Zutphen.

La libroj estas sendataj a frankite.

VIEUX SYSTÈME
't wit Stoopke.
 E. JACQUES NEEFS ANTWERPEN.
 ANVERS

'RADIARO'

LINGVA GAZETO KATOLIKA

Monata eldono, 18-paĝa, eldono de
Katolika Esperanto Instru-Centro

JARABONO : 1,75 NED. GULD.
 Adm. J. Dercks, Antwerpschestraat, 43
 BERGEN-OP-ZOOM (Nederland)

Provnumeron ni sendas senpage.
 (Ciumonate abonebla).

FLANDRAJ
 ESPERANTISTOJ

EN ROESELARE
 ESTAS LA DE VI
 PREFERATA

PRESEJO

H. & H. BRAEKEVELT
 Statedreef, 177 - Tel. 1080

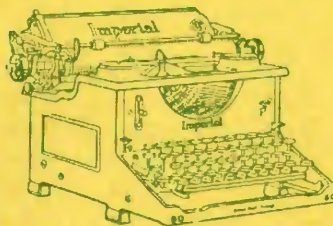
Iedere groep, vereeniging of zaken-
 man gebruike vóór elk order onzen
 dienst voor inlichtingen en schetsen.

Specialiteit :
ESPERANTO - DRUKWERK

Imperial

Schrijfmachiënen zijn de beste

Engelsch

Fabrikaart

Bureelmodel & draagbaar model
 ROESTVRIJ

Het meest MODERNE Schrijfmachiënen
 2 JAAR WAARBORG

Eerste klas schrijflinten voor alle merken van
 schrijfmachiënen & rekenmachiënen. - Ellam's
 carbonpapier - Ellam's duplicatoren,
 stencils en inkten.

Bijzonder werkhuis voor herstellingen aan alle
 schrijf- en rekenmachiënen.

TOBIE DE PRINS Tel. 216.20

● 32, Kathelijnevest, ANTWERPEN ●